

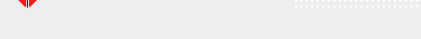
پیروزی همگانی با وفاق ملی

درباره اهمیت نمادین رای اعتماد امروز مجلس به کلیت کابینه

رضا رئیسی

روزنامه‌نگار و تحلیلگر سیاسی

این روزها که مهمترین و داغ‌ترین بحث سپهر سیاسی کشور معطوف به مباحث رای اعتماد به کابینه معرفی شده است و اذهان عمومی را یکبار دیگر از گزاره‌ها و گزینه‌های فرامتنی به قلب و بطن سیاست داخلی رهنمون ساخته، شاید بد نباشد که اندک گریزی بزنیم به یک فراز تاریخی همسان و هم‌سنخ با جلسات و فرآیند «رای‌اعتماد» و پیامدهای آن بر سیر تحولات چنددهه‌ای، و مروری گذرا کنیم و از آن دستمایه‌ای سازیم برای سیاست‌ورزی و کنشگری که فارغ از خط‌بندی‌های سیاسی مرسوم چند دهه اخیر، می‌تواند الگو و پارادایم تازه‌ای را پیش پای اضلاع و اجزای مختلف و متکثر ساخت قدرت سیاسی و در دیگر سو، جامعه مدنی در راستای حکمرانی مطلوب قرار دهد.

عموم تحلیلگران فارغ از جناح‌بندی‌های مرسوم، وفق شاخص‌ها و رجوع به آمار و ارقام، دولت سیدمحمد خاتمی را موفق‌ترین دولت تاریخ جمهوری اسلامی ایران می‌دانند. بسیاری این موفقیت را معطوف به به‌کارگیری مدیران متخصص و کاربلد در آن دولت می‌دانند که پربیره هم نیست؛ اما این تمامی ماجرا هم نیست.

۲۷سال پیش در روزهایی که رقیب خاتمی، بر صندلی ریاست قوه‌مقننه تکیه زده بود و مجلسی با اکثریت جناح راست، عهده‌دار رای اعتماد به وزرا معرفی شده بود، در اتفاقی غیرمنتظره و بر خلاف پیش‌بینی‌ها، کل وزرای معرفی‌شده از مجلس پنجم با اکثریت نسبی جناح رقیب، رای اعتماد گرفتند. این در حالی بود که برآمدن جناح چپ در انتخابات ریاست‌جمهوری هم خود یک شگفتانه پس از یک‌دهه‌ونیم رقابت پرفرازونشیب میان دو بال اصلی قدرت درون‌ساختاری نظام جمهوری اسلامی رقم خورده بود و کمتر کسی انتظار داشت از وزای آن فضای اصطکاکی، چنین الگویی از هم‌نواپی و همدلی سیاسی بیرون بیاید؛ رخدادی که هر چند پس از مدتی کوتاه، دیگرگونه توسط بازیگران دو اردوگاه پی گرفته شد و رفاقت باز جای خود را به رقابت بخشید. اما نمی‌توان از تأثیر و تأثر آن بر ریل‌گذاری موفقیت و مسیر دولت تازه برآمده به‌رغم همه رقابت‌ها و قبض‌ویسطهای پیامدی به‌سادگی گذشت. نمونه آنکه خاتمی که بعدتر از بحران‌سازی‌های ۹روز یکبار

نگاه پژوهشگر

فرصت ظفر

چند جمله با نمایندگان مجلس درباره وزیر پیشنهادی بهداشت

نیما فاتح

دانش‌آموخته مدیریت سلامت

حوزه سلامت ایران در حساس‌ترین نقطه عطف سال‌های اخیر است. مسائل بحرانی، پیچیده و درهم‌تنیده این حوزه با سرعت رو به افزایش است و از سوی دیگر امکانات حل مسئله ما اندک و با شتاب رو به تضعیف می‌رود. به‌عنوان ناظر چندین‌ساله این حوزه، به جرأت می‌توانم بگویم در میان این ناترازی فراینده حضور دکتر ظفرقندی فرصتی برای تعادل و مهار بحران‌های پیش‌روست.

۱)دستگاه سلامت ایران از مشکلات بخشی و فرابخشی متأثر است:
۲)ساختار و سازمان آن متناسب با ماموریت‌ها نیست.
۳)عزمی برای اصلاح ساختار و سازمان آن در سال‌های اخیر وجود نداشته است.
۴)امکانات و تجهیزات این سازمان فرسوده و در حال فرسایش است.
۵)کمبود منابع، دستگاه سلامت را با مشکلات روزمره، که از هم‌اکنون انباشتی یک ساله دارد، مواجه ساخته است.
۶)برنامه اصلاح که مورد توافق ذینفعان مختلف باشد موجود نیست.
۷)تضاد منافع مدیران، ناکارآمدی و فساد با رشدی سرطانی رو به تزاید است.
۸)بزرگ‌ترین موج مهاجرت نیروی انسانی در این حوزه ظهور کرده و رو به تزاید است.
۹)وضعیت کادر سلامت به‌ویژه پرستاران بحرانی است.

گفت، از آن دوران دولتش تعبیر به «ماه‌عسل» می‌کرد. در مقایسه آن روزها با این روزها، شاید بتوان به آن برهه کوتاه تعبیر «دوران طلایی» را هم داد که دیگر شاهدش نبودیم و همواره به شکلی ممتد و متواتر شاهد افزایش چالش و رقابت تمام‌عیار میان اضلاع و اجزای مختلف ساخت و ساختار قدرت بودیم و «تنازع قوا» بیش از «تعامل قوا» حکمفرما بوده است.

نکته جالب آن است که وضعیت فعلی از چندین و چند جهت، تطابق تاریخی جالب و نکته‌سنجانه‌ای با آن روزها دارد. یک‌بار دیگر رئیس‌مجلس رقیب نامزد پیروز انتخابات است، یک‌بار دیگر مجلسی با اکثریت جناح رقیب شکل گرفته است، یک‌بار دیگر از وزای منازعات چنددهه‌ای سیاسی به این نقطه و گرانیگاه تاریخی رسیده‌ایم. البته با یک تفاوت بزرگ که می‌تواند تکرار همان الگو این‌بار را موفقیت‌آمیز باشد و تبدیل به یک نماد و پارادایم تازه در حکمرانی شود.

نهمین رئیس‌جمهوری ایران بر خلاف اسلاف خود، کابینه‌ای متشکل از طیف‌های مختلف را به مجلس معرفی کرده و برای اولین‌بار کابینه‌ای فراجناحی را به معرض رای اعتماد نمایندگان فرستاده است. در واقع، می‌توان گفت او پاس گل طلایی و مسیر همواری پیش روی رقبا قرار داده تا با رای اعتماد نمادین به کلیت و تمامیت وزرای معرفی‌شده، نه‌تنها پروژه «وفاق ملی» را در همین بدو کار تسهیل و ترفیع دهند که در ادامه نیز با الگوگیری از این بداعت، مدل تازه‌ای از همگرایی و انسجام داخلی در راستای گذر از چالش‌ها و انشقاق‌های چند دهه اخیر که جز خسران و ضربه به منافع ملی و خیر جمعی را رقم زده و پتانسیل و ظرفیت‌های بالقوه کشور و مردم را در عرصه داخلی و خارجی به مسلخ برده، شاکله و انسجام ببخشند. هر چند در شرایط فعلی تاخیر و تعلل در آغازبه‌کار هر وزارتخانه‌ای بدون وزیر، می‌تواند در مسیر پیشبرد امور دولت اختلال ایجاد کند، اما این چالش جدی برای دولت نخواهد بود. رای اعتماد نمادین به کلیت دولت یک بازی برد-برد برای همه بازیگران سپهر سیاسی بوده و می‌تواند ظرفیت‌های بکر و تازه‌ای از مدل حکمرانی متعالی و مردم‌مدارانه را رقم زند و علاوه بر همگرایی و انسجام درون ساختاری، رضایتمندی و امیدواری عمومی مردم نسبت به حکمرانان و استنباط آنان از فضای عمومی کشور نسبت به گذر از چالش‌های چند دهه اخیر را به شکلی مطلوب و مقبول ارتقا بخشد و ناخیر خواهان به این ملک و ملت را نیز مأیوس و ناامید کند.

تیتریک

HEADLINE ONE

۲

مجلس امروز درباره کابینه تصمیم می‌گیرد

روز انتخاب؛ وفاق یا تقابل

محسن صالحی‌خواه

گزارشگر هم‌میهن

مجلس امروز نظر نهایی خودرا درباره کابینه پیشنهادی چهاردهم اعلام می‌کند و مشخص خواهد شد که چند وزیر از ۱۹ گزینه رئیس‌جمهور و دولت وفاق، راهی‌وزارتخانه‌ها خواهند شد. بررسی صلاحیت و برنامه‌های وزرای پیشنهادی پزشکیان، صحنه‌های عجیبی مثل خش‌ش‌نامه‌ علیه یک وزیر پیشنهادی و تقشیر عقاید دو وزیر دیگر برای اظهارنظرهایی که طی سال‌های گذشته داشتند و نمایندگان تندرو آن را نامطلوب می‌دانستند، از خود به یادگار گذاشت. این وضعیت تا حدی پیش‌رفت که احمد میردی گزینه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی هنگام دفاع از برنامه‌های خود پشت‌تریبون از آن گلایه کرد که در جلسات کمیسیون‌ها، تمرکز اصلی نه بر کارآمدی شخصی وی و برنامه‌های پیشنهادی‌اش، بلکه بر مسائل مرتبط با مجلس ششم و تاریخچه آن بوده است. درباره محمدرضا ظفرقندی گزینه پیشنهادی وزارت بهداشت می‌گویند که به‌او گفتیم شما در کلام درباره موضوعی که سال ۱۳۸۸ و بعد از آن داشتید اظهار برات کنید، اما قبول نکرد. دیروز هم شب‌نامه‌ای علیه رضا صالحی‌امیری، وزیر پیشنهادی میراث فرهنگی در صحن مجلس توزیع شد که نامه اداره کل حقوقی و بازرسی معاونت حفاظت و وزارت اطلاعات به دادسرای کارکنان دولت بود. نامه‌ای درباره برخی موارد اتهامی که صالحی‌امیری همان دیروز و پشت‌تریبون مجلس به آن پاسخ داد.

▼ ماجرای یک نامه

یکی از مواردی که نسبت به وزیر پیشنهادی تعاون، کار و رفاه اجتماعی مطرح می‌شود، امضای نامه ۱۲۷ نماینده مجلس ششم به مقام رهبری بود که سال ۱۳۸۱ نوشته شد و تحصنی که در سال ۱۳۸۲ اتفاق افتاد. نامه مذکور به صورت محرمانه به دفتر رهبری ارسال شد اما متن آن هم روی اینترنت قرار گرفت که مسئله‌ای جدا از اصل نامه است. اسم «نامه‌جام‌زهر» که رسانه‌ها به آن اطلاق کردند از این جمله برداشته شده بود. «اگر جام‌زهری باید نوشید، قبل از آنکه کیان نظام و مهم‌تر از آن، استقلال و تمامیت ارضی کشور در مخاطره قرار گیرد، باید نوشیده شود.» این نامه ۳۱ اردیبهشت ۱۳۸۱ به مقام رهبری نوشته شد در حالی که آمریکا ۶ماه قبل به افغانستان حمله کرده بود و ترس از حمله به ایران نیز وجود داشت. حدود سه ماه بعد نیز سازمان مجاهدین خلق برنامه هسته‌ای ایران را در واشنگتن افشا کرد. بنابراین، نامه مذکور در شرایط عادی کشور به رهبری نوشته نشد. از سوی دیگر، مرور مطالب آن نامه که متعلق به ۲۲ سال پیش است، نشان می‌دهد نگرانی‌هایی مثل تهدید جمهوریت، ایجاد کانال‌های موازی تصمیم‌گیری در کنار مجلس و از کار انداختن آن، مهاجرت نخبگان، سرمایه‌های گریزان، مانع‌تراشی‌های شورای نگهبان و مواردی دیگر نه‌تنها ناپجا نبود بلکه به‌وقوع پیوست. تقریباً می‌توان گفت فقط حمله نظامی آمریکا به ایران اتفاق نیفتاد.

▼ ۱۳۸۸، ۱۴۰۱ و جنگ سوریه

درباره وقایع سال ۱۳۸۸ و آنچه اتفاق افتاد، سوالات و ابهامات زیادی وجود دارد. نمی‌شود درباره انتخابات دهم کلی و قطعی صادر کرد چون ابعاد و زوایای آن ناروشن است. مسئله ۸۸ در حال حاضر به عنوان اهرم فشاری

سخنگوی قوه قضائیه در پاسخ به هم‌میهن اعلام کرد:

آخرین وضعیت درباره پرونده نفس حاجی شریف و آرزو بدری

داده است، دراین رابطه با توجه به اقدامی که مامور انجام داده بلافاصله ضارب دستگیر شده و در حال حاضر در بازداشت موقت به سر می‌برد، پرونده در حال تحقیقات تکمیلی است که به موقع اطلاع‌رسانی درباره آن انجام می‌شود.» او همچنین در پاسخ به سوالی درباره آخرین وضعیت سامانه ثبت اموال و دارایی مسئولان عنوان کرد: «برابر قانون این سامانه برای مشمولین قانون عادی پیش‌بینی و طراحی شده است. چراکه ثبت اموال مسئولین در دو جادیده شده است. یکی در اصل ۱۴۳ قانون اساسی که بر اساس این اصل، دارایی رهبر، رئیس‌جمهور، معاونان رئیس‌جمهور، وزیران و همسر فرزندان آنان قبل و بعد از خدمت، توسط رئیس قوه قضائیه رسیدگی می‌شود که بر خلاف حق افزایش نیافته باشد. در این بخش هیچ‌یک از مسئولان افزایش اموال غیر حق نداشتند. اکنون دفتر چه‌های یابانی دولت سیزدهم ارسال شده و دفتر چه‌های مربوط به دولت چهاردهم تهیه شده و به‌زودی برای مسئولان ارسال خواهد شد.» سخنگوی قوه قضائیه در ادامه با اشاره به سامانه ثبت دارایی مقامات خاطرنشان کرد: «کلیه اموال مسئولان مربوط در این سامانه ثبت می‌شود. این اطلاعات محرمانه و افشای آن جرم است چراکه جرم خصوصی افراد شناخته‌می‌شود. از سال ۹۸ تاکنون این سامانه فعال است و در دسترس مقامات مشمول قرار دارد.»

▼ آخرین وضعیت پرونده فرزندان معاون اول سابق قوه قضائیه

در ادامه نشست جهانگیر درباره آخرین وضعیت پرونده فرزندان معاون اول سابق قوه قضائیه اظهار کرد: «این پرونده دو بخش دارد که بخش نخست مربوط به اتهام ۲۶ شخص حقیقی و یک شخص حقوقی بود که کیفرخواست به دادگاه

گزارش یک

▼ حوزه در مان سیاسی نیست

ظفرقندی روز گذشته گفت‌وگویی با سایت جماران انجام داد و به تشریح برنامه خود پرداخت. وزیر پیشنهادی بهداشت در خصوص شرایط صحن مجلس و سخنان موافقان و مخالفان، اظهارداشت: ما اعتقاد داریم در حوزه پزشکی، سلامت و بهداشت باید نگاه حرفه‌ای باشد و نگاه سیاسی را نباید دخالت داد. او در پاسخ به سوالی در خصوص قانع شدن نمایندگان مجلس نیز گفت: خیلی‌ها قانع شدند و خیلی‌ها هم قانع نشدند. حضور امروز دکتر پزشکیان در صحن مجلس حتماً می‌تواند در این زمینه کمک کند.

▼ نوبت قالیباف

در حال حاضر این مسئله مطرح می‌شود که پزشکیان کابینه قابل دفاع و کارآمدی را به مجلس معرفی کرده که مشی میانه‌روی را دنبال می‌کند؛ حالا قالیباف به‌عنوان رئیس مجلس باید نشان دهد که تا چه حد از مقابله تندروها حمایت می‌کند. محمد قوچانی، تحلیلگر سیاسی و مدیرمسئول آگاهی نونیز که درباره مسئله رای اعتماد به کابینه پزشکیان با جماران گفت‌وگویی تفصیلی داشت، این مسئله را مورد توجه قرار داد. قوچانی گفت: «اگر یادتان باشد، وقتی که بحث تغییر رئیس مجلس از طرف جبهه پایداری مطرح شد افرادی مثل آقای رسایی صحبت از تغییر آقای قالیباف داشتند، آقای پزشکیان یک مصاحبه محکم در بهار ۱۴۰۳ انجام دادند و گفتند که معلوم است در مقابل جریان‌های رادیکال و افراطی باید از ریاست مجلس آقای قالیباف حمایت کرد. در جلسه‌ای که فراقسیون مستقلین و معتدلین با آقای قالیباف داشتند هم حمایت آنها اعلام شد. بنابراین، آقای پزشکیان در انتخاب آقای قالیباف به عنوان رئیس مجلس نقش مؤثر دارد. حالا نوبت آقای قالیباف است که در ایده دفاع از میانه‌روی نقش خودش را نشان دهد.» او خاطرنشان کرد: «آزمون این مجلس بیش از اینکه برای آقای پزشکیان

گزارش حقوق